

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Iovan Bianu, profesor, București
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuskripte nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

**Cestiunea română
și
politica culturală maghiară.**

(Răspuns la articolul d. Jancsó Benedek).

I.

Introducere.

Domnul Jancsó Benedek și-a propus să scrie o serie de articoli „sincer și fără nici un gând ascuns”.

A și împlinit ceea-ce a promis și astăzi avem înaintea noastră seria de unsprezece articole, care pe de o parte caută să lămurească esența cestiunii românești, ear' de altă parte conține propuneri precisate în privința împărțirii conflictelor acute dintre Maghiari și celelalte popoare din patrie, dar' mai ales dintre Maghiari și Români.

Domnul Jancsó pune discuția pe teren curat cultural. Întreaga mișcare românească, — „daco-românismul” cum o numește d-sa — o privește de o mișcare culturală, isvorită din cultura maghiară, emancipată însă de sub aripile mamei în urma neglijenței și neînțelegerii Maghiarilor și ajunsă astăzi în luptă cu cultura mamă. Privind astfel esența cestiunii românești află singurul remediu în deșterarea Maghiarilor, într'o politică culturală maghiară înțeleaptă, prin care aceasta se-și recâștigă fătul pierdut: cultura română.

Multora dintre cetitorii români ai articolelor domnului Jancsó li-se va fi părut o comedie îmbrăcată în termeni științifici întreaga serie de articoli.

Cu toate acestea eu nici un moment nu dubitez, că dl Jancsó a lucrat „sincer și fără gând ascuns”, după-cum a promis.

Este incontestabil, că dintre toți bărbații maghiari domnul Jancsó s'a ocupat mai intensiv cu studiarea istoriei, literaturii și aspirațiilor românești și la scrierea articolelor a fost condus de cele mai leale sentimente.

Cu toate acestea trebuie să recunoaștem, că progresul în deslegarea cestiunii naționalităților prin articolele dlui Jancsó nu consistă în remediile care le propune, ci singur numai în faptul că un Maghiar a studiat vieța românească.

Remediile propuse de d-sa nu s'nt o soluție frească a cestiunii, ci din contră, conțin cele mai periculoase arme îndreptate contra individualității noastre

naționale. Și dacă politica maghiară dela început ar fi inaugurat principiile dlui Jancsó drept politică culturală față de naționalitățile, și guvernul și societatea maghiară ar fi avut destoinicia să le ducă în deplinire, *astăzi cestiunea noastră națională ar sta neasemenat mai rău.*

Este adevărat că în dezvoltarea individualității unui popor, factorul cultural este cel mai important factor. Și ea un popor se-și poată dezvolta liber individualitatea sa națională, este neapărat de lipsă ca dezvoltarea culturală să fie liberă.

Dl Jancsó ne lasă liberă dezvoltarea individualității de rasă, cultura națională însă vooște să o sub-juge, să o pună sub patronajul culturii maghiare, prin urmare să ră-pească Românilui cel mai puternic factor pentru dezvoltarea sa individuală, și se-impună o cultură străină, aspirațiuni străine, care necondiționat trebuie să aducă desnaționalizarea după sine.

Bine înțeles, această desnaționalizare nu se întâmplă la moment, ci încetel cu încetel. La început am fi devenit numai „Maghiari care vorbesc românește”, și se privește cu mândrie „Români maghiari” spre deosebire de celelalte soiuri de Români de pe fața pământului, ear' cu timpul deveniau toți acești „Români maghiari” neaoși „Maghiari”, fiindcă venind cultura cu limba maternă în conflict, cultura învinge.

Scopul final al domnului Jancsó deci, deși inconștîu, nu este altceva, decât maghiarizarea Românilor, dar' nu cu forța, ci încetel cu încetel pe neobservate. Și nici nu poate fi altul scopul până când se susține „idea de stat maghiară”, care pretinde ca din țerile coroanei Sfântului Ștefan să se creeze un stat național maghiar unitar.

Poate că dl Jancsó la început se fie surprins de concluziunea aceasta, poate chiar să protesteze, susținând că nu dorește maghiarizarea Românilor, îl asigur însă în toată liniște, că numai aceasta este consecința finală a politicii culturale propuse de d-sa, singur aceasta este scopul tuturor dispozițiilor politice și culturale luate sub egida și pentru realizarea ideii de stat maghiar. De ace a noi totdeauna — până mai există în noi conștiența națională — ne vom apăra cu toată puterea contra tuturor dispozițiilor, care din Ungaria, din

patria noastră comună, voesc să facă un stat național maghiar.

Aceste dispozițiuni s'nt de două feluri. Unele și adecă dispozițiunile luate de politica maghiară de până acum ajung chiar scopul contrar dela cel dorit, fiindcă s'nt dispoziții de forță, de putere brachială, care în veacul nostru nu mai pot desnaționaliza pe nime, ci din contră trezesc conștiența națională proprie, o desvoaltă și o măresc până la șovinism, încât fiecare individ își apără cu gelosie caracterul național. Astfel se explică, că noi Ardeleni s'ntem mai naționaliști și șovinști decât frații din România liberă, fiindcă noi s'ntem periclități în vieța noastră națională cu mult mai mult decât ei. Ei simt numai ecoul durerilor noastre, pe când noi aici îndurăm zi de zi cele mai crâncene lovituri.

Și mergend mai departe în concluziuni recunoaștem, că naționalismul nostru mai avântat avem se-l mulțumim chiar Maghiarilor, dar' nu ca rezultat pozitiv, ci ca rezultat negativ al politicii lor.

Pericolul acestor dispozițiuni pentru idea de stat maghiar a recunoscut-o dl Jancsó. De aceea propune acum ai doilea fel de dispozițiuni, care se nu fie de forță și putere brachială, ci culturale, și cu ajutorul culturii apoi să se infiltreze încetel cu încetel spirit maghiar, vieța și aspirațiuni maghiare și în fine să se împrumute și individualitate maghiară.

Pentru politica aceasta, astăzi a trecut pe deplin baba cu colacii. Astăzi nu se mai ajunge scopul dorit cu ea, fiindcă individualitatea națională și culturală a Românilor este pe deplin cristalizată încât este imposibilitate a-i infiltra un spirit străin.

Mai periculoasă ar fi fost politica aceasta dacă se inaugură deja la începutul erei maghiare. La tot cazul i-ar fi succes atunci să rupă o parte de Români din sinul națiunii române, majoritatea însă nu o putea altera nici atunci din cauza vecinătății României libere și mai ales din cauza, că și cultura maghiară era atunci în fașe, fără caracter pregnant național, care de altfel și astăzi îi lipsește.

Concludem deci, că deja în princip toate remediile, care se iau sub patronajul ideii de stat maghiar pentru împăcarea naționalităților s'nt cu des-șivire greșite. Pentru a ajunge pace trebuie idea de stat maghiar abandonată.

Remediile propuse de dl Jancsó însă stau toate în cadrul ideii de stat maghiar și prin urmare toate stau în flagrantă contradicție cu aspirațiunile firești ale neamului românesc.

Crisa ministerială din Francia. Președintele Carnot a însărcinat cu formarea cabinetului pe Spuller, fost ministru de externe și subsecretar de stat în cabinetul Gambetta. Următoarea listă ministerială se dă ca sigură: Laboulaye sau Spuller la externe, Cavaignac reșoiu, Merlin justiție, Berthelot instrucție, Bourdeau finance, Raynal interne și Etienne lucrări publice. Se vorbește, că ambasadorul rusesc baronul Mohrenheim ar fi declarat, că părăsește Parisul, la cas' dacă Spuller va fi ministru-president.

București, 28 Noemvrie 1893.

Procesul „Replicii” pertractat la 31 August și 1 Septemvrie a. e. la Cluj, s'a terminat, precum se știe, cu condamnarea mea, membru al comitetului partidului național, la 4 ani închisoare de stat.

Toată urgia ungurească s'a prăbușit asupra mea cu o furie deslănțuită și necunoscută la noi până în ziua de azi; căci nimeni dintre Români din întreaga Austro-Ungarie și nimeni dintre cetealții concetățeni ai noștri, n'a fost lovit de o osândă atât de grea și neașteptată precum lovit am fost eu.

Și care era acea mare, acea extraordinară crimă politică ce am săvârșit eu?

Guvernul unguresc, prin glasul procurorului său mă acusa, că aș fi conclucrat și „răspândit” „Replika”, „o scriere” dușmănoasă statului maghiar.

Ear' momentele acestei dușmăni erau cuprinse, conform acusei, în deosebitele afirmațiuni și concluziuni ale „Replicii”.

Toată lumea care cunoaște „Replika”, știe că toate afirmațiunile și concluziunile ei s'nt întemeiate pe acte și documente publice și controlabile.

Prin urmare, „Replika” sau conține adevăr, sau este un registru de calomnii.

În cazul dintăiu, răspândirea ei nu putea fi, nici măcar după al nostru cod penal de presă, obiect de incriminație, în cazul al doilea, dacă s'ar fi dovedit netemeinicia, eventual intervertiri sau neadevăturii în conținutul ei, incriminarea și pedepsirea pentru răspândirea ei avea cel puțin o motivare aparentă.

Dar' o singură afirmațiune măcar nu s'a dovedit prin acte contrare a fi neadevărată.

Astfel toată pertractarea făcută prin surprisă, arestare preventivă și o nepomenită accelerare, s'a mărginit la o filipică plină de patimi naționale, la o nesfârșită perorație, a unor ineptii extrase fără nici o critică din pamfletele lui Moldovan Gergely, ear' pe baza acestui requisitor, lipsit de studii și argumentație serioasă, jurații maghiari, judecători în propria lor causă națională, la expresă comandă a procurorului, au sfârșit prin a pronunța, în perfectă unanimitate, vinovăția mea.

Curtea maghiară în consecință mă condamnă la 4 ani închisoare, cheltuieli, amendă etc., în total la suma de circa 2100 florini plus alte 5000 florini pentru punerea mea în libertate până la confirmarea sentenței.

Dacă procesul Replicii a confirmat el de sine o mulțime din afirmațiunile acestei scrieri, e cert, că mai ales ni-a dat o eclatantă probă despre o aserțiune de principiu din Replika: „între noi și Unguri nu mai e vorba de certuri politice, ci de o luptă de rasă...”

Da, ne găsim în plină luptă de rasă, care fatal nu e, decât un fel al luptelor de existență între popoare, ear' din o asemenea luptă nu poate ești biruitor decât poporul, care a pătruns temeinic condițiunile acestei lupte și caută a perde cât se poate de puțin luptătorii.

Ar fi o zadarnică sperare, ca pe Unguri să-i convingem, dar' vorba e, că trebuie aduși la brazdă, ear' aceasta nu se poate, decât atunci când fiecare dintre noi va căuta să-și asigure terenul pentru continuarea luptei pe o scară mai întinsă.

Părerea frunțașilor partidului nostru național, precum și reflexiunile mele proprii m'au hotărît a preferi exilul de bunăvoie unei paralizări a activității mele politice pe ani de zile.

Prea s'nt angajat direct în noul curent al politicii naționale, prea muncisem și eu, ani de-arindul în scopul de a găsi și aplica mijloace potrivite în lupta noastră politică și astăzi, când activitatea noastră a fiecăruia este reclamată de interesele poporului mai mult ca ori-și-când, nu puteam nici eu să-mi pun capul pe tîpsie la dictatura dușmanilor noștri de rasă.

Dar' nu s'nt prieten al cuvintelor elastice în acțiuni politice serioase, de aceea mă mărginesc a zice: sper, că

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Cum se face aurul.

(O nostimă și adevărată poveste pentru școală și casă).

După Eric Zschokke.

Intocmită de MUGUR.

(Urmare).

3. Ce spune morarul cel înțelept.

Văzând Gheorghită în satul său atâtea păcate și năravuri rele, și s'a umflat inima de mândrie. S'a dus la moară cum făcea în toate zilele, când era supărat. Ear' când aicea șglobia Anuța îi suridea, îi trecea supărarea, cum se mistue negura de pe creștetul dealului când lucrește soarele.

Gheorghită zise cătră morar: „Doamne, cât s'nt oamenii acestia de stricați și cât s'nt casele de pline de ticăloșie! Mai de mult n'a fost așa. Atunci era hărănicie pe câmp și curățenie în sat, înțelegere în case și bogăție în șuri. Atunci țeranii aveau cinstea în oraș și oamenii dela noi erau numiți boierii din Valea-aurului. Acum toate s'nt de-a întoarsele și sărăcia și răutățile șed lungă olată sub toate cerpișele. Cum s'au putut întâmpla toate aceste?”

Morarul răspunse: „Dările și poverile apasă, adevărul, greu asupra satului nostru, ca și asupra altor sate și orașe. Apoi au fost ce e drept și ani răi în țeară. A trebuit să plătim mai marilor dări și aruncuri și camete pentru datoriile comunei; de altă

parte prețurile au fost slabe, roada muncii nu ni-s'a plătit. N'a mai fost căutare la nimic, și în același timp am avut niște veri ploioase, așa că ni-s'au stricat bucatele pe câmp, poamele în pomi și strugurii pe viță. Dar' nenorocirea noastră n'a venit numai de aici. Și alte sate au suferit ca și noi, dar' dela o vreme ear' au început să se ridice. Însă noi mergem tot din rău în mai rău. Alții se ridică, cu ajutorul lui Dumnezeu din năcaș și sărăcie, dar' noi, vai de capul nostru, ne scufundăm tot mai tare și trebuie să perim”.

„Să ferească Dumnezeu”, strigă Gheorghită. „Dar' cum s'a întâmplat una ca asta?”

Morarul răspunse: „Eac'așa, că alții își încoardă puterile și înoată până la malul cealalt, dar' noi ne lăsăm în voia valurilor nenorocirii și scăparea noastră o așteptăm dela voia întâmplării. Ba cei-ce ar pute să ne ajute, ne trag și mai afund în vârtejul primejdiei”.

„Cine s'nt aceia?”

„Ți-o spun în credință și între patru ochi”, zise morarul. „Când o comună merge mersul raclului, poți fi incredințat, că are antistie rea. Și așa este la noi. Slujbașii nostri comunali sau s'nt niște lacomi nesătui, sau niște amărîți nepricepuți. Doi din ei țin cărcimă, asemenea și gnerile celui de al treilea. Așa fiind, lor le pare bine, că oamenii mai bine stau la ei după masă, decât la lucru. Când se adună comitetul, se adună sau într'o cărcimă, sau în ceealtă, și totdeauna

la sfârșit se bea câte un aldămaș. Dacă nu s'nt bani, beau pe datorie. Ear' dacă nu pot plăti, își vind pe rind câte o bucată de pământ, sau o cuprinde cărcimarul în chip de plată, sau vine toba și li-se vinde ce au pe la casă. Pe urmă rămân cerșitori. Astfel pe rând toate moșiile vin în mâniele câtorva oameni bogăți. Cine vrea să iee bani împrumut, se duce la ei și capătă pe camătă îndoită și întreită. În chipul acesta cei lipsiți ajung și mai curând la sapă de lemn”.

„Bine, dar' de ce nu împrumută, când trebuie să împrumute, mai bine de aiurea, dela vre-o bancă sau dela oameni din oraș?” strigă Gheorghită.

„Pentru-că oamenii dela noi nu mai capătă nicăiri nici un crețar”, răspunse morarul.

„Căci s'a întâmplat adese-ori, că primăria a dat oamenilor adevărință, că cu atâta și atâta avere, ear' cine a dat împrumut pe asemenea adevărință mincinoasă, a rămas apoi în parte sau de tot de pagubă. Așa am pierdut tot creditul prin ticăloșia juzilor și la juraților, și nu mai căpătăm ajutor de nicăiri. Și fiindcă nimeni din oraș nu ne mai dă nimica, oamenii înjură și amenință pe orașeni în toată ziua. Dacă s'ar întâmpla orașului vre-o nenorocire, nemerimică dela noi s'ar bucura peste măsură, deși cu toate acestea mult câștig și multe binefaceri ne vin din oraș”.

„Grozave lucruri!” strigă Gheorghită, „dar' bine, comuna noastră are avere”.

„Da, însă și averea comunei este încărcată de datorii, și afară de aceea o folosesc

numai cei avuți”, răspunse morarul. „Căci totdeauna când jurații easă undeva, la tăieturi în pădure, la hălmuirile din marginile hotarului, sau când fac țidul pe lemne sau alte slujbe, totdeauna mânăncă și beau pe cheltueala comunei. Astfel averea comunei lu-necă pe gtlețul mai marilor. Pe urmă după-ce bogății au vite, ear' săracii n'au, numai cei dintâi f-lolesc păunea și pasc marginile pădurii, pe când cei săraci n'au nici un folos de averea comunală”.

„Bine, bade Stefane, dacă le știi toate acestea, pentru-ce nu deschizi ochii sătenilor?” întrebă Gheorghită mănios.

„Pentru-că n'ar ajuta nimic”, răspunse morarul. „Cei mai mulți din sat s'nt datori la cei bogăți, și astfel acestia fac ce vreau, și nimeni nu cutează să li-se pună în cale. Și dacă m'ar pune păcatele se-mi deschid eu gura, toți nemernicii s'ar scula asupra mea, așa că mi-aș pune și capul în primejdie. Aceasta o știu frunțașii și bogății prea bine. Ei socotesc pe cei săraci și șdrnțoși drept niște căni ai lor, pe care îi pot sumuța asupra cui li-se pune în cale”.

„Grozav de tot!” strigă Gheorghită. „Dar' dacă n'au oamenii minte, ar trebui să aibă cel puțin suflet și frică de Dumnezeu”.

„Da, ar trebui să aibă”, zise morarul, „dar' de unde să aibă? Părintele nostru, preotul, este bătrân și se gândeste numai la eclesia și la venetele lui. De predicat mai predică el câte odată despre credință, despre Raiu și Iad, dar' toate lucrurile bisericesti

și-le isprăvește așa cum ne isprăvim fiecare lucrul zilei, ear' cu altele nu-și mai bate capul. Ce trebuie să facem, care s'nt virtuțile creștinești, cum trebuie să le câștigăm și să le arătăm, asta nu ni o spune. Cât e anul de mare nu merge în casa nici unui țeran, decât pe la bolnavi să le cetească, când îl chiamă cineva. Scurt nu este sfătuitor adevărat, nu este mângăietorul satului și nu cunoaște starea caselor, ca să poată lucra și în vieța casnică asupra evlaviei și îndreptării oamenilor. Oamenii se duc din obicei la biserică, popa slujește din obicei, ear' dacă eese lumea din biserică se încep ear' păcatele și ticăloșia cea veche. Și după-ce oamenii nu se îndreaptă din launtru, în inimile lor, nu se pot îndrepta nici din afară. Și ca cei bătrâni așa și tinerimea”.

„Cum? N'aveți învățător cum se cade?” întrebă Gheorghită.

Morarul zise: „Nu, Doamne ferește, cu școala mergem rău de tot. Copii și fetițele învață cum învață, rău nu bine, a scrie și a ceti și ici-colo câte o rugăciune. Dar' acasă dela părinți învață ceea-ce ved: a minți, a înșela, a se jura și a ocări, a fi de rea credință, a se bate, a cerși, a fura, a be și a se juca de-a cărțile; învață lene, desfrău, ceartă, pismă, clevețe și injurături”.

Auzind Gheorghită acestea, clătina din cap și se duse amărît în sufletul său acasă.

(Va urma.)

Dar' azi nu mai există Magyarország, nici politica maghiară, astăzi este numai Oesterreich-Ungarn. Austria însă se desînă, se desface așa, încât vrea alt stăpân. Rusalucează, făgăduiește unia asta, altuia altceva, României Ardeal. De geaba, cestiunea orientală trebuie odată rezolvată. Aș dori să vorbească, dar' stau departe, scrierile-mi abia se cetesc, ear' acasă nu merg, fie că trăiesc multă sau puțină vreme.*

Foc. Aseară pe la oarele 8 a izbucnit foc într'un grajd al fabricii de spirit a lui G. Schenker dela Poarta-Ocni. Pompierii signalizau la timp, au avertat la locul desatrului și au localizat focul. Paguba e netsemnată.*

Academia-Română va ține astăzi ședința publică, în care dl Gr. Tocilescu va vorbi despre tema: „Cercetări asupra castrelor romane de-alungul Oltului“ și „Rezultatul săpăturilor din cetatea dela Slăneni, județul Romanați“.*

Conferențe la Ligă. „Voința Națională“ anunță, că mâine seară vor vorbi în localul Ligii culturale din București domnii V. A. Urechia, care va arăta scopul intrunirilor periodice, ce se vor ține; după aceea dl Aurel C. Popovici va vorbi despre „Exilul politic“, ear' dl Barbu St. Delavrancea despre „Natura în poeziile populare“.*

O victorie a Cehilor-tineri. La alegerile suplimentare pentru reprezentanții comunali au reușit candidații Cehilor-tineri. Colegiul comunal numără acum 48 Cehi bătrâni și 38 Cehi-tineri.*

Inundațiuni. Ziarului „Magyar Ujság“ i-se anunță din Oradea-mare, că Crișul-negru a exundat zilele trecute în urma ploilor torențiale și a mecat 250 jugere de arătură de pe teritoriul comunei Repa. Paguba e însemnată.*

„Iridenta Română“ e titlul unei foi ce apare dela 14/26 Noemvrie în București și se dă drept „ziarul unui grup de tineri“ fără nici o iscalitură. Această „Iridenta“ și nu iridentă, cu „grupul de tineri“ este a se căuta în dosul legațiunii rusești, căci numai interese dușmănești neamului românesc clamă propagarea unor idei „iridente“.*

Cursul de filologie comparativă la universitatea din București se va face anul acesta de domnii profesori Hajdău și Șăineanu.*

Teatrul Raimund din Viena a fost deschis în 28 Noemvrie prin un prolog de Alfred de Berger, rostit de d-soara Agata Bârescu. A asistat și ministrul de interne, marchizul Baquehem.*

Înmormântarea episcopului de Buzău s'a făcut alaltăieri cu mare pompă. A oficiat I. P. S. S. metropolitul cu membrii sfântului sinod. Reposatului i-s-au făcut și onorurile militare, ca unui oficer al ordinului „Steaua României“ și „Coroana României“. Maiestatea Sa regele Carol a fost reprezentat prin doi adjutanți. Ziarele din București anunță, că defunctul episcop lasă o avere de 500.000 franci pentru scopuri de binefacere. „Timpul“ spune, că testamentul a fost dat spre păstrare regelui Carol.*

Bustul generalului Florescu a fost așezat zilele trecute în camera deputaților din București. Bustul este lucrat de sculptorul Georgescu.*

Crisa ministerială din Italia, în urma înscăinării cu formarea cabinetului a lui Zanardelli, în curând se va rezolva. Se asigură, că pentru ocuparea portofoliurilor sunt designați: presidiu și interne: Zanardelli, la externe: Saracco, tesaurariat: Sonnino, finance: Vachelli, răboiu: Primerano, agricultură: Coccoort.*

Un discurs politic al lordului Salisbury. Postul prim-ministru al Angliei, lordul Salisbury, a ținut în clubul conservator un discurs caracteristic, în care accentuă, că raporturile în Europa sunt de așa natură, încât Anglia are motiv temeinic a se ocupa cu situația sa. Națiunile tare înarmate din Europa se pot asemăna cu o escadră cuirasată. Greșeala cea mai mică în conducere poate să aducă cu sine consecuențe grave. Anglia trebuie să se bazeze pe propria ei putere. Prin urmare marina ei trebuie să fie întărită.*

Regina Svediei zace greu bolnavă, așa încât starea sănătății ei inspiră serioase îngrijiri.*

Nobili din camera franceză. După o statistică publicată de „Figaro“, sunt în camera franceză actuală: 2 prinți (de Broglie și d'Arenberg); 2 duci (de Rohan și de Doudeauville); 3 marchizi (de la Rochefort, de la Moutiers și de la Ferronays); 15 conți, 6 vicenți, 5 baroni și 34 neavând decât particula de. În total 67 nobili. E de notat că în prima legislatură a republicii actuale, la 1871, erau 222 nobili, și anume: 2 prinți, 7 duci, 30 de marchizi, 52 de conți, 17 vicenți, 17 baroni și 97 cu particula aristocratică.*

Mareșalul Martinez campas a plecat la Melilla pentru-ca să iee conducerea operațiunilor războinice în contra Cabylilor. În Madrid domnește din această cauză, mare insuficiență. Presa în unanimitate salută numirea mareșalului Campos de comandant general.*

La principesa Bibescu în Paris, după-cum anunță „Figaro“, s'a dat zilele trecute un mare prânz urmat de un program musical. Printre invitați erau principesa Cantacuzin, prințul și princessa Ghica, precum și alți oaspeți din societatea înaltă parisiană.*

O luptă sângeroasă între oficiali bulgari și bandiți. Din Sofia se anunță următoarele: În Chaskioj (Bulgaria-de-Sud) s'a întâmplat într'una din zilele trecute o luptă teribilă, care a emoționat adnc întreg orașul. O bandă bine organizată, compusă din vizitii și cartofori turci, unită cu cățiva Bulgari înarmați cu revolvere și cuțite, își puseseră de gând să atace și să jefuească 5 oficiali, care se aflau în cafeneaua Manșof. Bandiții s'au postat afară pe lângă uși. Pe la miezul nopții, când au ieșit oficialii, unul din ei a strigat cu o voce puternică: „Stați!“ În acel moment, după-cum se înțelesă, tâlharii au început să tragă focuri de revolvere asupra oficialilor. Aceștia, văzând primejdia în care se aflau, au scos săbiile și s'au aruncat cu curaj asupra lor, dând cu putere în dreapta și în stânga. O luptă teribilă s'a încins între ei și bandiți, în care luptă mai mulți bandiți au fost răniți; ceilalți căutară să scape cu fuga împușcând mereu asupra oficialilor. Doi oficiali au căzut la pământ; alți doi deși grav răniți, au reușit să pună mâna pe doi bandiți. Unul dintre aceștia, cu numele Suleiman, care se împotriva cu încăpăținare, a fost tăiat numai decât cu săbiile. Dintre bandiți 3 inși au fost grav răniți. Locotenentii Paunoff și Zwetkoff au rămas morți pe loc; locotenentul Jneff e rănit de moarte. Bandiții bulgari au reușit să scape cu fuga. S'a deschis o anchetă. După-cum se spune, această bandă ar fi luat parte și la ciocnirea sângeroasă dela 14 August în Filipopol.*

De ale anarchiștilor. Cu ocaziunea unei perchișii domiciliare făcute la un individ suspect din Marsilia, poliția descoperi un tunel lung de 20 metri, în care se afla prax explosiv, materiale pentru fabricarea dinamitei, bombe etc. Trei indivizi au fost arestați.*

VARIETĂȚI.

(O anecdotă japoneză.) Koriou-Toki, episcop din Japonia, după-ce a vizitat expoziția din Chicazo s'a dus la Paris și în curând ei va pieca se vaza uniiere captare europene.

Acest episcop a istorisit unui raportor parisian următoarea nostimă anecdotă:

În Kawarâ-matchi-chodoje este o biserică construită de Francezi, care valorează 100 de mii de gens (400 mii de fr).

Misionarii catolici țineau aci foarte des conferențe, al căror scop era de a face pe Japonezi să îmbrățoseze religia catolică.

Înt'r'o zi, în mijlocul discursului unul din asistenți adreșă oratorului această foarte simplă întrebare:

— Ce este Dumnezeu?

— Dumnezeu, răspuse conferențiarul, nu e nici mai mult nici mai puțin decât ceea-ce este al vostru Kouni-toko-tate-no-Mikoto.

Trebuie să se noteze că după religiunea japoneză Dumnezeu este numit Kouni-tokote-no-Mikoto.

— Ei bine! Dacă D-zeul vostru este tot una cu Kouni-toko-tate-no-Mikoto al nostru, replică intrerupătorul, ce căutați a mai vorbi.

Toți asistenții aplaudară, și sermanul conferențiar a fost nevoit să fugă rușinat din biserică.

Din public.*

Mulțumită publică.

Subscrierul presidiu al „Reuniunii învățătorilor români gr-or.“ dela școlarele confesionale din diecesă Caransebeșului, se simte plăcut îndemnat a exprima și pe calea publicității călduroasa mulțumită a reuniunii laudatului cor din Lugoj, pentru jertfele aduse cu ocaziunea adunării generale din estan, ținută la Boșca-montană, cântând sfânta liturgie și dând concertul publicat, prin ceea-ce a înălțat festivitatea adunării, ear' de altă parte a contribuit mult la îndemnul învățătorilor participatori și al poporului nostru din aceste părți de a cultiva și îmbrățoșa arta cântării. Îndoesebi primească mulțumita noastră spectatului domn Dr. Demetriu Florescu, președintele corului și vrednicul dirigent dl Ioan Vidu, învățător în Lugoj.

Bocșca-montană, 25 Octomvrie 1893.

Martin Țapu, Ioan Marcu, vice-preș., notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redecția nu primește răspunderea.

Ultime informațiuni.

Budapesta, 1 Decemvrie. Mâine va așterne ministrul de justiție Szilágyi în parlament proiectul de lege pentru căsătoria civilă, consistător din 167 paragrafi.

Bibliografie.

„Căldarul Poporului“ pe anul comun 1894. Editura și tiparul „Institutului Tipografic“.

Cuprinsul: Căldarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1894. — Genealogia domnilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericesti române din Ungaria și Transilvania. — „Naufragiul“. Novela de Enric Castelnovo. Tradusă de Ioan Rusu-Șirianul. — „Episootia“. (Din scrierea lui Anton Bacalbașa: Moș-Teacă din casarnă). — Economic: Cum ne putem ajuta când ne amenință lipsa de nutreț și de paie; Despre altoirea viței de viie; Floarea soarelui, o minunată plantă pentru producerea de ulei. — Poesii: „Plugul blăstemat“, de V. Alexandri; „Traiul când 'ți-se urește“, de G. Coșbuc; „Gornistul dela Grivița“, de Ioan Nenițescu; „Patriei Românilor“, de G. Murnu; „Vulpea și răcii“, Fabulă, de Tr. I. Magier; „Vulturul și Țeranel“. Anecdota de C. B. Ceahor; „Ghicituri“, de V. Simiganoschi; „Defăimătorul“. Caracter de Paris Mumuleanu. — Partea hazlie: „Tăierul cu două fețe“, de Anton Pan. — Sămēnța de sare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

A apărut:

Cestiuni din dreptul și istoria biseriei românești unite, studiu apogetic din incidentul investivelor „Gazetei Transilvaniei“ și a dlui Nicolae Densușianu asupra metropolitului Văncea și a biseriei unite. Partea I. Blaj 1893. Tipografia seminarului gr.-cat. în Blaj, 265 pag.

A apărut:

Industria indigenă și Comerțul exterior urmare la forțele productive ale României. Conferență făcută la societatea geografică română la 15 Martie 1893, de I. I. Nacian.

Economic.

Starea cerealelor în Rusia. După raporturile oficiale starea cerealelor în Rusia întreagă e mulțumitoare. Vremea cea neașteptată de frumoasă în toată luna Septemvrie din o parte a Rusiei a dat rezultate surprinzătoare de bune și producțiunea e în multe locuri foarte îmbelșugată.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 16 Noemvrie v. 1893.

G. Cambano lui Peirano fils & Co., grâu 2600 hect. 8.17½ lei. G. Grosovici lui Peirano fils & Co., grâu 1850 hect. 8.25 lei. Evloghiu lui Peirano fils & Co., 1000 hect. 7.80 lei. A. Kohn lui M. Roth & Co., grâu 1800 hect. 8.50 lei. C. Cotis lui Tzuolos & Lecos, grâu 1160 hect. 7.10 lei. N. Catzighera lui F. Carnevali, grâu 5100 hect. 8.15 lei. U. I. Negroponte lui I. Milas & fiu, grâu 4400 hect. 9 lei. U. I. Negroponte lui Rasvan & Cataiti, grâu 3500 hect. 8.75 lei. N. V. Perlea lui Peirano fils & Co., 500 hect. 7.75 lei. N. V. Perlea lui Peirano fils & Co., grâu 300 hect. 8.10 lei. C. G. Haracopulo lui M. Roth & Co., grâu 6150 hect. 7.70 lei. D. Mataranga lui L. & M. Feitler, grâu 1700 hect. 7 lei. T. Dimitriadi lui Peirano fils & Co., 3500 hect. 7.70 lei. S. Blumen lui Sam. & Fried, grâu 1000 hect. 7.25 lei. H. Fulga lui F. Carnevali, grâu 4000 hect. 8.15 lei. H. Fulga lui F. Carnevali, grâu 2500 hect. 8.05 lei. N. V. Perlea lui I. Hirsch, orz 1800 hect. 4.34 lei. Frații Cucl. & Mih. lui L. M. Feitler, orz 1750 hect. 3.95 lei. P. Theochar & Co. lui Schlesinger, orz 2000 hect. 4.65 lei. Cantacuzino lui G. Micolopulo, porumb roșu 8500 hect. 7.10 lei. P. Gheorghidi lui L. Dreifus & Co., porumb roșu 4500 hect. 6 lei. G. C. Gussi lui H. Goldensveig, ovēs 3200 hect. 10.90 lei. P. Theochar & Co. lui Schlesinger, săcără 2000 hect. 6.60 lei.

Operațiile efectuate dela 17 Noemvrie v. 1893

H. Fulga lui Rasvan & Cataiti, grâu

3800 hect. 8 lei. Sassu & Nistor lui Ganatzo fr., grâu 1000 hect. 8.70 lei. Sassu & Nistor lui Cahen & Voling, grâu 800 hect. 7 lei. Sassu & Nistor lui Cahen & Voling, orz 1800 hect. 6.60 lei. Drag. & Stamb. lui M. Roth & Co., porumb 15 lei. 7.70 lei. H. Fulga lui M. Roth & Co., grâu 2000 hect. 7.10 lei. V. P. Sasu lui C. Cotis, grâu 700 hect. 7.22½ lei. I. Cația lui Peirano fils & Co., grâu 3400 hect. 7.52½ lei. Evloghiu lui Peirano fils & Co., grâu 2650 hect. 7.95 lei. G. Grosovici lui F. Carnevali, grâu 2550 hect. 8.25 lei. D. Mataranga lui A. Embirico, grâu 1700 hect. 8.10 lei. M. Volf lui F. Carnevali, grâu 3800 hect. 8.50 lei. N. V. Perlea lui I. Milas & fiu, grâu 3075 hect. 7.60 lei. N. V. Perlea lui G. Nicolopulo, porumb 1325 hect. 5.92½ lei. Tzuolos & Lecos lui M. Vechsler, porumb 5000 hect. 6.27½ lei. Tzuolos & Lecos lui M. Vechsler, porumb 4100 hect. 6.27½ lei. C. Dtmiriadi lui Loeventon, porumb 11700 hect. 6.25 lei. C. Dimitriadi lui Loeventon, porumb 9950 hect. 8.25 lei. L. Mendl & Co. lui L. Droifus & Co., porumb nou 1600 hect. 6.10 lei. V. P. Sasu lui I. Hirsch, porumb nou 550 hect. 5.75 lei. I. Hirsch lui L. Dreifus & Co., săcără 2500 hect. 5.95 lei. Sassu & Nistor lui L. & M. Feitler, orz 1350 hect. 4.5 lei.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiu Dela 1 Decemvrie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.40 până 6.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.50 până 5.10, săcără 70 până 74 chilo fl. 3.80 până 3.70, orz 62 până 66 chilo fl. 3.30 până 3.80, ovēs 42 până 48 chilo fl. 2.30 până 2.80 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.30 până 4.—, mălăiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 63 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60 sămēnța de cănepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5.20, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până 9.— fasole 76 până 80 chilo fl. 3.— până 4.—, grâu de păsat 100 chilo fl. 15.— până 15.60, făină nr. 1 fl. 15.— făină nr. 3 fl. 13.40, făină nr. 5 fl. 10.60 sămēnă 100 chilo fl. 4.— până 5.6.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sū brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sū de luminii fl. 83.— până fl. 84.—, luminii turnate de sū fl. 88.— până fl. 4.—, săpun fl. 20 până 30.—, fân 100 chilo fl. 1.40 până 2.—, cănepă fl. 85.— până 37.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirit p. 100 l. % 54.— până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vită 40 până 50 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec 28 — până 30 cr., ouș 10 cu 32 până 35 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 1 Dec. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 45½ cr. până 46½ cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ungurești grei tineri 47.— cr. până 47½ cr., de mijloc 47½ cr., cr. până 48.— cr., ușori 46.— cr. până 47.— cr., mărță țerănească grea 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 44½ cr. până 45½ cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., cr. transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sărbēști grei 44.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— până cr. 44.— cr.

Căldarul zilei.

20 Noemvrie 2 Dec. 1893.

Iullan: Cav. Grig. Dec.

Gregorian: Bibiana

Soarele: răsare 7.39 apune 3.56

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 Noemvrie n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Observat, Diferența din prezintă, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară 15 Noemv. n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosfer. în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria).

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Nov. n. 1893

Table with columns: Sămēnțe, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. dela, până.

Table with columns: Sămēnțe, vechi ori noue, Soial, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. dela, până.

Table with columns: Producte diverse, Soial, Cursul dela, până.

Table with columns: Hartie-monetă română, Camp. 10.03 vënd., Liro turcești, Imperiali, Ruble rusești.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 29 Noemvrie n. 1893.

Table with columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung., Obligățiunile desp. regalilor, Lospri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, Acțiuni băncii austro-ungare, Scrieri fonciare ale institut. de cred. și economii, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 29 Nov. n. 1893.

Table with columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., Amortisarea datorii căilor ferate de Ost ung., Obligățiunile desp. regalilor, Lospri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, Acțiuni băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Buourosni.

Din 15 Noemv. v. — 4 oare p. m. Cassa Ultia

Table with columns: Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C. F. R. 6%, Renta rom. (Rur. conv.) 6%, Impmuntul municipal 5%, Scrieri func. rurale 5%, Scrieri func. rurale 7%, Idem urbane 7%, Oblig. Cassei Pensiuilor, Schimb, Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio.

Reîntors dela expoziția amer. d. Chicago

În urma bogatelor experiențe dobândite acolo, pot corăspunde pe deplin tuturor dorințelor comandă pentru

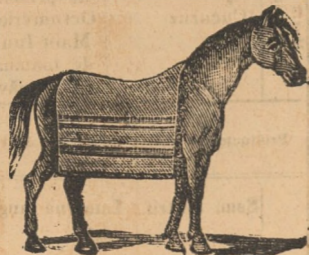
La „Coroana ung.“ Viena, 1/13.

mi-am întocmit astfel noua mea prăvălie, că stimabililor mei mușterfi. E deajuns o singură a se convinge

[2806] 6-

cât de ieftin, cât de bune, cât de minunat de frumoase sânt mărfurile.

Toale de cai Numai fl. 1.65

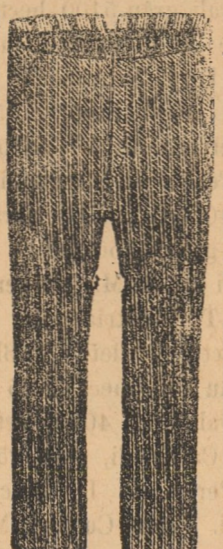

Numai fl. 1.65 pro bucată.

Toale de cai

3600 splendide așa numite se vor vinde cât mai iute pe prețul jumătate, după- ce furnisarea s'a sistat. Aceste splendide toale de cai sânt 190 cm. lungi și 130 cm. late, provăzute cu margini vèrgate, groase ca o scândură, călduroase ca un cojoc, și costă acum, cât ține proviziunea, cu bordure bogate pro bucată

I-a cal. economie fl. 1.65. II-a calit. domnești fl. 2.50. III-a calitat. birjari fl. 3.-.

Colossal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de pantaloni de iarnă

gata, durabil în diverse mostre, eleganți și fini, pe care i-am primit în loc de plată, sânt silit cătă vreme mai ține proviziunea, sê-i vënd în detal sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stofe de modă gătiți.	fl. 1.90
Sorta II-a din stofe de Brunn	fl. 3.—
Sorta III-a din stofe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sânt gătiți după cel mai nou jurnal din stofe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

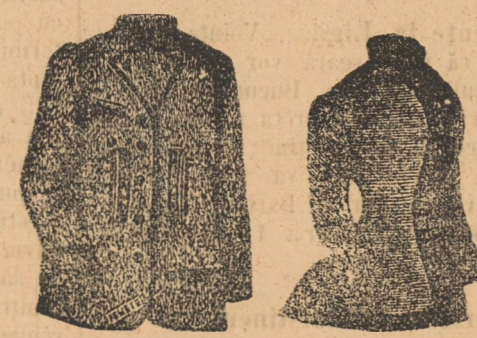
Numai fl. 6.50 un rînd de haine bărbătești

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brunn, în ori-ce mărimă și în ori-ce coloare așadar laolaltă

1 pâr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate Un rînd întreg	fl. 6.50
II. calitate	fl. 8.50.
III. calitate	fl. 10.50.

Direct măsură e suficient sê se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea dorită a vestimentelor. Mustru nu se pot trimite, deoarece-se se află numai rînduri întregi. Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Impermeabil la frig și udeală.

Numai fl. 2.

Jachete „civile“

de nou inventate, des țesute și călduroase.

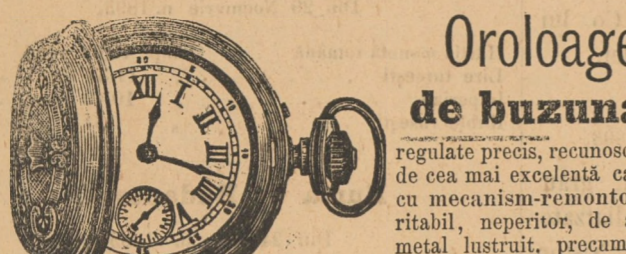
Nu există ceva mai bun, durabil, ieftin și comod decât aceste jachete „civile“ de nou inventate practice pentru domni și dame, băieți și fetițe, cenușii, întunecate, vinete închise și negre și recunoscut de autorități ca:

1. „Se așază pe tot corpul“.
2. „Întreține egală căldură corporală“.
3. „Cruțarea altor vestimente de pe deasupra“.
4. „Fason ieftin, durabil, frumos și modern“.

Cine posedo o jachetă „civilă“ e mai bine scutit pentru timpul iernii, de aceea sê nu cruțe nimeni mica sumă, fiind dator aceasta sănătății sale:

I-a cal. fl. 2.—. II-a cal. fl. 3.—. III-a cal. năframă de loduri fl. 5.—.

97 cr.		Fiecare articol				97 cr.	
1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 97 cr.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acțătoare 97 cr.	1 inel din aur-doucle cu petri 97 cr.	1 medalion din aur artificial, cu petri 97 cr.	1 brățar dela expoziția din Paris 97 cr.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 97 cr.		
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, foarte fin gătită, cu vată călduroasă 97 cr.	1 pălărie bărbăț. din pănză de moale foarte țititoare 97 cr.	4 cravate bărbăț. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 97 cr.	1 păreche mănuși călduroase pentru iarnă, din lână 97 cr.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 97 cr.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 97 cr.		
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 97 cr.	1 pâr. ismene bărb. din pănză de casă bine lucrate 97 cr.	6 pâr. ciorapi bărb. într'o culoare ori cu vèrgi frumoase 97 cr.	3 pâr. ciorapi fem. într'o culoare sau cu vèrgi frumoase 97 cr.	1 corsetă enirasată, fason parisian, foarte durabilă 97 cr.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 97 cr.		
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 97 cr.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 97 cr.	1 pâr. ismene fem. din șifon, cu broderie fină 97 cr.	1 sucnă călduroasă, cu broderie 97 cr.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabile de spelat. 97 cr.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 3/4 de mare 97 cr.		
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 97 cr.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 97 cr.	1 covor de pat din stofă de jute desen frumos 97 cr.	1 ceareafa de tot mare și gată 97 cr.	6 merindare de in, mari și tari 97 cr.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 97 cr.		
1 față de masă bună damast alb ori colorată 97 cr.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 97 cr.	1 năframă de mătășă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 97 cr.	3 batiste de mătășă de Lyon, în mai multe colori 97 cr.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 97 cr.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 3/4 de mare 97 cr.		
1 pipă din spumă de mare artificială 97 cr.	1 spiț de țigară spumă de mare veritabilă cu chichilibar 97 cr.	1 pipă pentru burghezi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 97 cr.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu ițeala fulgerului 97 cr.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 97 cr.	1 portmoneu pentru bani și documente 97 cr.		
1 lămpă cu o lumină intensivă 97 cr.	1 satulă de cusut de mătășă cu scule de cusut 97 cr.	1 album pentru fotografii, foarte fin 97 cr.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 97 cr.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 97 cr.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadrul de nuc 97 cr.		
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 97 cr.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 97 cr.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 97 cr.		
1 țititoare de zahăr splendid argintărită și fină 97 cr.	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 97 cr.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 97 cr.	Împăratul și Împărăteasa, 2 frumoase figuri de decoziune 97 cr.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 97 cr.	1 briciu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 97 cr.		

Orologe de buzunar

regulate precis, recunoscute ca de cea mai excelentă calitate, cu mecanism-remontoir veritabil, neperitor, de argint, metal lustruit, precum și de argint probat de 13 loți, admirabil lucru, foarte frumos gravate, cu sticlă de cristal, cu aparat de secunde și arătătoare, toate se trag la mână fără cheie și ajustate splendid cu toate inovațiile tehnice moderne de arta orologeriei, regulate precis foarte punctual, se capătă în 4 sorte.

Numai fl. 3.

fl. 3. un orologiu remontoar de buzunar, de nikel, dela Chicago cu arătător de secunde, cu werk precis regulat. fl. 3.

fl. 4. Un orologiu remontoar de nikel, fin de prima cal., construcțiunea cea mai excelentă și mai punctuală cu minutar. fl. 4.

fl. 5. Un orologiu remontoar de nikel cu capac dublu și werk regulat precis. fl. 5.

fl. 6. Un orologiu remontoar de buzunar, de aur american, cu trei capace, fin aurit, abia se deosebește de aurul veritabil, gravat frumos și punctual regulat. fl. 6.

fl. 7. Un orologiu remontoar de buzunar, de argint veritabil, cu coperișe fin gravate, precis regulat. fl. 7.

fl. 9. Un orologiu remontoar de buzunar, de argint veritabil, cu capac dublu, fin gravat și precis regulat. fl. 9.

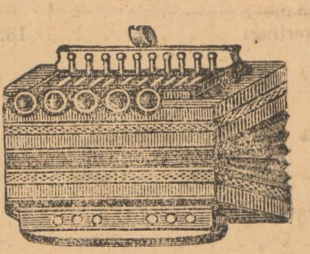
fl. 12. Un orologiu de buzunar, anker remontoar de argint veritabil cu 15 rubine, merge precis fl. 12.

Orologe remontoare pentru dame

regulate excelent, executate cu gravuri splendide, coperișe frumoase de nikel sau de argint veritabil, probate de oficiul c. r. de punzare nikel | argint veritabil | cu capac dublu de argint fl. 5. | fl. 8. | fl. 10. | fl. 12.

Cele mai noue lanțuri de oroloage

nikelate | sau aurite | argint veritabil punzat fl. 1. | fl. 1.50. | fl. 3. | fl. 4. | fl. 5.

Numai 4 fl. 50 cr.

costă o excelentă **Harmonică** de concert

cu 12 coarde, acompaniare tremolo și bas, melodis acordată, fin și durabil întocmită, cu care se pot cânta toate piesele.

Numai fl. 4.50.

Mai fină fl. 6. | Cele mai fine fl. 8.

136 recuizite de scris.

Numai fl. 1.—

- 1 cassată elegantă conține următoarele: 50 coale hârtie de epistole fină, octav.
- 50 plicuri bune ce se potriveș la hârtie.
- 3 condeie de penă franceze durabile împreună cu capsule.
- 3 excelente creioane Hardmuth.
- 24 pene de scris într'o cutie.
- 1 frumos notes legat în lack.
- 1 coală hârtie sugătoare rosa.
- 1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
- 2 leniare și gumă.

Fiecare sê-și crățe plușăniile și sê-și cumpere pentru fl. 1.50

- 3 bucăți recuizite de fumat:
- 1 pipă de lemn cu scurgere,
- 1 verge fină potrivită la ea,
- 1 jăclău de pele fin,
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă,
- 1 țititoare de țigări,
- 1 sipcă de țigarete higienică, spumă de mare,
- 1 excelentă pipă de casă scurtă
- 1 vergea pe potriveală.

Toate împreună fl. 1.50.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 2.—

- 1 orologiu de bronz, care merge bine regulat,
- 1 sipcă de țigarete de spumă de mare,
- 1 țititoare de țigarete, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc vetrică,
- 1 cravată de mătășă și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nikel cu penă,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

Toate 10 dărabe laolaltă costă fl. 2.

Declarațiune publică:

Ori-ce comandă se efectuește în 24 de oare pe lîngă rambursă sau trimiterea banilor înainte, și în cas cătă oare-cui nu i-ar conveni obiectul, restitui imediat banii.

Adresa: **Fekete** Export-Abth., Wien V. Rüdiger-gasse Nr. 113.